

Tersánszky J. Jenő
Síró babák

Élt egyszer egy asszony. Két lánya volt neki. Egyik édes, a másik mostoha.
Az édeslányát kényeztette, dédelgette az asszony, szép ruhába öltöztette, munkától megkímélte.
Ennek éppen az ellenkezőjét cselekedte szegény mostohalányával. Minden nehéz munkát a mostohalány végzett a ház körül, rongyokban járt és még így is nap nap után kegyetlen szidást, verést kellett tűrnie a mostohaanyjától.

Egy napon az asszony multságba indult édeslányával. Fölcicomázta őt, akár egy karácsonyfát.
Megjelent a háznál az édeslány udvarlója, egy deli legény. Ez kísérte az asszonyt és édeslányát a vigalomba.

A mostohalánynak persze őriznie kellett otthon a házat, míg övéi odajártak. Sőt, hogy addig se üljön összetett kézzel, mostohája odanyomott neki egy csomó viseltes ruhát, toldozza-foldozza.

No de a mostohalány szegényke nemcsak szorgos volt, hanem igen ügyeskező is. Hamar elkészült a rengeteg holmival, aztán ahelyett, hogy pihenésre gondolt volna, azon járt az esze, hogy mivel szórakozzék el egy kicsikét.

Ott hevert körülötte a foltozásból megmaradt, kisöpörni való sok hulladékrongy.

- Megvan! Bábut csinállok belőle! – ötlött a kislány eszébe.

Azzal neki is fogott az új, kedves munkának.

Megcsinálta legelőbb is a bábu fejét. Nevetőnek akarta csinálni. Hadd legyen boldog legalább a bábuja, ha már ő olyan boldogtalan.

Nagyon sikerült. Nagyon tetszett a kislánynak a bábu mosolygó arca.

Boldogan, lázban öltötte tovább egymásba a sok tarka rongyot. Hamar megformálta a bábu alakját is.

Egészen belefelejtkezett a munkájába. . .

Már az utolsó öltésen is túljutott a kislány. Fogta a szép, kész bábut és magasra tartotta, hogy megszemlélje.

A bábu olyan édesen, furcsán, kacagtatóan mosolygott rá, hogy a kislány hangosan, szívből föl kacagott. Abban a pillanatban nyílt az ajtó és berontott rajta a gonosz mostoha.

- Hát te haszontalansággal töltöd el az időt? Undok béka te! – rivallt a kislányra. – Talán bábuzni kezdesz, anyányi lusta létedre? – kapta ki a kislány kezéből a bábut és kihajította az ablakon.

Aztán nekiesett szegény mostohalányának és kegyetlenül elverte.

A kislány sírt keservesen. Az ütlegeknél is jobban fájta neki, hogy gonosz mostohája elvette tőle, elhajította keserves fáradsággal összezabdált remek nevető babáját.

Az édeslány udvarlója szintén jelen volt ennél a csúnya csetepaténál. Mert illendően ő kísérte haza a mostohát és édeslányát a vigalomból.

Sajnálta a szegény kis mostohalányt. De persze nem avatkozhatott idegen ház ügyébe.

Hanem mikor búcsút vett a háztól és kifordult a kapun az utcára, hát észrevette a porban heverő bábut.

Fölvette és magával vitte. Szándéka volt vele, hogy titkon visszaadja a szegény kislánynak a bábuját.

Éjjel volt, sötét volt. A legény meg sem nézte a bábút. Bedugta a kabátzsebébe. Aztán megfélekedett róla.

Így történt, hogy másnap, mikor a legény elment a vásárba, a bábút magával vitte a zsebében.

Nohát, ahogy ott ügyeleg a vásárban és nézi, nézegeti a sok eladnivaló portékát, a zsebébe nyúl véletlenül. Ej! Mi lehet benne? Ahán! Eszébe jut, hogy mit tett bele az este. Kihúzta a bábút és rápillant. Hát abban a pillanatban a legényt elfogta a rettentő kacagás. A bábu nevetése olyan ellenállhatatlan vidámságra gerjesztette, hogy netovább! A legény a vásár kellős közepén elkezdett hangosan hahotázni. A könnyei csorogtak.

A sok ember, körül, előbb sült bolondnak tartotta a legényt, aki magában nevet. Ámde amint rápillantottak a kezében levő bábura, hát csak elkezdtek rettentő módon kacagni ők is. Halálos búskomorság sorvaszthatta a lelkét bárkinek, ha a legény bábujára pillantott, görcs állt bele a nevetéstől. Ilyen volt a bábu.

Mit lehet ezután csodálni, hogy a sok ember közül akadt egy, aki nagy csomó pénzt ajánlott a legénynek, ha eladja neki a bábuját.

Bizonyára beteg gyermeke lehetett otthon. Azt akarta fölvidítani, ha ilyen kacagtató bábút vesz neki. A legény oda is adta a bábút a sok pénzért.

Ám derék, becsületes ember volt. Zsebre tehetette volna igazán a bábu árát. A kutya sem ugatott volna utána miatta.

De nem! A legény szíve megesett a kis mostohalány rossz sorsán és azon akart javítani. Elment a gonosz mostohához és azt mondta neki:

- Hallja-e nénemasszony! Kár, hogy elpüfölte a kisebbik lányát azért, mert bábuzott! Lám, én megelétem a bábút az utcán és mert a fizimiskája megtetszett egy embernek, egész csomó pénzt adott érte. Ehol van, ni!

Tyű! A mostoha kapzsisága menten nagyra puffadt a sok pénz láttán. Felcsavarította a gonosz eszét és Mézes-mázos szóval szólította magához a mostohalányát:

- Hallod-e kincsem! Megbántam, hogy minap elvertelek azért, mert bábuztál, és elhajítottam a bábudat. Megengedem ezentúl, ha dolgod végezted, gyárts másikat! Tudsz-e éppen olyant csinálni, mint az első?

- Hogyne tudnék! – felelte a kislány. – Örömmel!

Azzal, mikor nehéz dolgán túl volt, nekifogott a bábucsinálásnak.

Ez a másik bábu sokkalta könnyebben készült el, mint az első, mert már gyakorlata volt a kislánynak a gyártásában. Szebb is, mulatságosabb is volt ez a másik bábu az elsőnél, mivel szabadabb, ujjongó kedvében csinálta a kislány.

Mikor kész volt a bábu, maga a gonosz szívű mostoha is úgy fölvidult és elvigye mutogatni, árulni a vásárba.

Nem hiába tette bizony a gonosz mostoha. Csődület támadt a vásáron a bábu miatt. Az ég majd leszakadt, a házak majd összerogytak az emberek harsogó kacagásától, amint a bábút nézték. Rögtön akadt vevője is. Még nagyobb árat kapott érte a gonosz mostoha.

Persze, nemcsak öröm duzzadozott erre a mostoha sötét lelkében, hanem a kapzsiság is elkezdett förtelmes gőzerővel dolgozni benne.

Hazament és így szólt a kislányhoz fondorlatosan:

- Hallod-e kincsem! Nemcsak azt bántam meg, hogy elvertelek a bábu miatt. De azt is, hogy valaha is csúnya, durva házimunkára fogtalak. Ezentúl nem köll mozdítanod sem valamit a ház körül, akárcsak az édeslányomnak. Tetejében unatkoznod sem kell, mint öneki, hanem kedvedet töltheted és bábuzhatol egész nap. Akár egész éjjel is. Sőt, egyebet se tégy, mint bábút csinálj, az az egyetlen kérésem hozzád és föltételem a jó bánásmóddért.

Így beszélt az álnok mostoha. A kislány pedig örült, szegényke, tudatlan fejével, hogy fölmentették a cselédmunkától és csak a szórakozásnak élhet azontúl.

De meddig is tartott a kislány boldogsága?
Semmeddig bizony!

Mert hiszen nyilvánvaló volt a gonosz mostoha terve. Egyre másra sok, sok, sok, sok bábút akart készíttetni a kislánnyal, hogy mennél több és több és több és több pénzért adja el. Nem tarthatott azután a szegény kislány egy perc szünetet sem a bábugyártásban. Éjjel sem pihenhetett, annyira hajtotta őt a gonosz mostohája. Majdnem megvakult már szegény az öltögetéstől. A háta fájt a görnyedéstől. Az ujjahegye csupa vér lett, ahogy összeszurkálta a sietős varrással. Ez sem elég! A mostoha később már vesszővel állt mögötte és ütötte-verte, hogy nem elég szorgalmasan gyártja a bábukat.

Így vált a kislány keserves életének egyetlen multságából utált robot, átkozott szenvedés . . . Mi lehet rosszabb ennél?

Hát aztán, mikor már egész garmada bábút készíttetett a gonosz mostoha a kislánnyal, akkor együtt az egészet akarta vásárra vinni. Persze, váltig álmodott kapzsian arról a teméntelen pénzről, amit ennyi babáért kap.

Kocsi szállította ki a sok bábút a vásárra és nagy sátra állított föl a mostoha a bábuk eladására.

De mi ez? Mi történt? Az emberek rá sem hederítettek a bábukra. A jobbik eset volt, amikor az emberek közönyösen haladtak el a bábuk mellett. Az volt a rosszabb, ha rájuk pillantottak.. Akkor riadtan kapták el a tekintetüket, elfintorították az arcukat és morogva mentek tova a gonosz mostoha sátrának tájáról is. Mi ez csakugyan? Mi történt?

A gonosz mostoha fejét majd szétpattantotta a dühös álmélkodás és vad csalatkozás. Hiszen a bábuk szakasztott úgy festettek, mint az első és mint a második. Azoktól pedig az emberek egymásnak dőltek a nevetéstől.

Mi történt csakugyan?

A gonosz mostoha rá nem tudott jönni az emberek viselkedésének okára. Végül azt tette, hogy hangos szóval hívogatni kezdte a vevőket a bábuihoz. . . Ez sem hozott több eredményt.

- De hát ugyan édes atyámfiak! – rikácsolta utoljára a gonosz asszony az emberek után . – Hogy-hogy nem akad meg a szemetek a bábuimon és hogy-hogy nem fog el a kacagás láttukra, mint valaha?

Figyeljétek csak, milyen kedvesen nevetnek rátok a bábuim!

- Nevetnek-é! – szólalt meg erre egy ember a vásári nyüzsgésből és a többi helyeselt mindenzavának. – Nevetnek-é? Tán elment az eszed, vén boszorkány? Hiszen sírnak ezek a bábuk és az ember elszomorodik, ha soká szemléli őket.

Úgy ám! Ez történt! A bábuk közül az elsők, amiket a kislány jókedvében csinált, mosolygásukkal kacagásra ingereltek. A többi bábu, amit kínszenvedések közepette eszkábált össze? Azok elszomorították a rájuk bámulókat. Hiszen a sírás és a nevetés arckifejezése olyan nagyon hasonlít. S a kislány bábuinak fintorába a vidámság helyébe a fájdalom lopódzott. S nem lehetett tudni hogyan és mikor.

Tyű! A gonosz mostohát a gutaütés kerülgette veszekedett dühében. . .

Kicsodán is tölthette volna ki bosszúját legeslegelőbb?

Rátámadt az édeslányának kérésére, hogy ő volt az, aki beleugratta őt abba, hogy bábugyártásra fogja a mostohalányát és most nyakán marad a sok bábu és óriási nagy kár a tetejébe, amennyi kelmét, cernát fektetett bele egy kocsiderék bábu készítésébe.

Csúnyán szidalmazta, átkozta a legényt a gonosz asszony.

De a legénynek sem kellett több!

Nyelveléssel ugyan nem kelhetett versenyre a gonosz mostohával. Hanem másképp állt bosszút rajta. Odament a szegény kis mostohalányhoz és azt kérte meg feleségül az asszony lusta, cicomás édeslánya helyett. Jobban járt bizony annak a serény, dolgos kezével és hűségével szívével.